

З кінцем року.

Сьогоднішим днем кінчаемо шостий рік нашого видавництва. Шість років за нормальних обставин — дуже малий час у громадському житті, але за обставин переступної епохи, яку тепер переживаємо, цей короткий протяг часу набирає зовсім іншого значення. Скільки за цих шість років наше громадянство відзнало втрат, скільки ьневірених і абайдужнілих з'явилось замісць тих бадьорих лав, що повстали були на початку нової, як говорилось тоді, ери, скільки людей і справ трупом лягло!.. І не злічити, колиб почав хто зяраз още підводити докладний підрахунок пережитому. Та й важко це тепер зробити, бо ще занадто ми почувавши свої втрати і свіжі ранці занадто боляче горять, щоб можна було спокійною рукою, не вражаючи, їх торкатись. Нехай колись прийде історик нашого сучасного, як воно зробиться вже минулим, і докладно та спокійно роскаже нащадкам про все, що доводилось тепер переживати. Нехай сторінки історичних часописів роскрнують колись ті обставини, за яких теперішньому поколінню доводилось робити свою невидну в цей час, але таку потрібну роботу. Ми, учасники, тут маємо бути найпершими свідками, бо мусимо постачити їм досить готового матеріалу.

І ми вважаємо, що за шість років свого існування на сторінках нашої газети того матеріалу подали ми таки чимало. День за днем проходило перед нами безліч фактів покаліченого українського життя; день за днем воно билося своїми хвилями об береги й лишало у нас коли не повний образ свій, то хоч ті контури, з яких майбутні дослідувачі зможуть колись зложити цілу картину Всього, звичайно, ми й не могли подавати,—не могли і через зверхні, і через внутрішні причини нашого існування. Ті причини нівечили саме життя наше і в покаліченому иноді вигляді подавали його й нам і, певна річ, не можливо й вимагати, щоб сучасність цілком одбивалася в сучасній українській пресі. Але знов кажемо, минулі шість років все-таки багато цінного матеріалу для нашої найновішої історії лишили на сторінках нашої газети, і той матеріал послужить колись людям, що за кращих обставин працюватимуть.

Та хоч яке важке й незабезпечене в теперішніх часах існування української преси, але ми все таки бадьоро і з надіями дивимося вперед. Першу кригу все таки зломано, перші стежки протерті і вже легше буде йти ними далі. Багато ще всяких сподіваних і несподіваних пригод нас чекає, але цих малих початків вже не затерти ні з пам'яті, ні з життя. І кінчаючи шостий рік нашого видання, не тільки моральну полегкість почувавши: «день прошель, мовляв, — благодарю тя, Господи», —ні, бачимо вже й деякі реальні здобутки своїй недовгої ще праці. В поширенні української національної свідомості, в поглибленні самої ідеї національної, в боротьбі за правду, право і справедливість і ми брали, скільки сили було, участь; і нашого крапля меду єсть у тому, що ідеали добра світять нашим людям. І з надіями на конечну перемогу тих ідеалів закінчуємо цей шостий рік нашого існування й праці...